

ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ การบริหารจัดการทางการเงิน การบริหารจัดการองค์กร และประสิทธิภาพ
การบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา:
กรณีศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

จุฑามาศ พูลมี¹

ศิริพร แยมนิล²

กมลพร สอนศรี³

กฤษณ์ รักษาติเจริญ⁴

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ การบริหารจัดการทางการเงิน การบริหารจัดการองค์กร และประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยนี้ คือ หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ สามารถนำข้อมูลวิจัยมาใช้ส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้อย่างถูกต้อง ตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องและเป็นไปในกรอบทิศทางเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง นำผลวิจัยมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผลสัมฤทธิ์ที่ได้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายสำคัญของรัฐบาลต่อไปให้เกิดเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น และหน่วยงานอื่นๆ สามารถนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ ในศตวรรษที่ 21 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด ตลอดจนรองรับผลกระทบจากพลวัตของกระบวนการโลกาภิวัตน์ เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

คำสำคัญ : ความรู้ / การบริหารจัดการทางการเงิน / การบริหารจัดการองค์กร / ประสิทธิภาพ
การบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ) มหาวิทยาลัยมหิดล

² รองศาสตราจารย์, อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

³ รองศาสตราจารย์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

⁴ รองศาสตราจารย์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

THE RELATIONSHIP BETWEEN KNOWLEDGE, FINANCIAL MANAGEMENT,
ORGANIZATIONAL ADMINISTRATION, AND EFFECTIVENESS OF INTEGRATED BUDGET
MANAGEMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS:
A CASE STUDY OF RAJABHAT UNIVERSITY GROUP

JUTHAMAS POONMEE¹

SIRIPORN YAMNILL²

GAMOLPORN SONSRI³

KRISH RUGCHATJAROEN⁴

ABSTRACT

The purpose of this research to study the relationship between knowledge, financial management, and organizational administration, and effectiveness integrated budget management.

This research aimed to be a tool for government institutions which involve in the integrated budget management, to build a better understanding with their partnership and lead all stakeholders to reach the same strategic goal. It is also intended to be a ground for 38 higher education institutions and Rajabhat Universities to build on in order to drive national strategies and government policy to create tangible result. Other institutions are also able to apply the research finding to prepare for the changes in the 21st century, as well as fast technological advancement and globalization, in order to be adaptive to the dynamic situation.

KEY WORDS: BODY OF KNOWLEDGE/ FINANCIAL MANAGEMENT/
ORGANIZATIONAL ADMINISTRATION/ EFFECTIVENESS OF INTEGRATED
BUDGET MANAGEMENT

¹ Graduate Student, M.P.A. (PUBLIC POLICY AND PUBLIC MANAGEMENT), Mahidol University

² ASSOC. PROF, Advisor, Faculty of Social Sciences and Humanities Mahidol University

³ ASSOC. PROF, Co-Advisor, Faculty of Social Sciences and Humanities Mahidol University

⁴ ASSOC. PROF, Co-Advisor, Faculty of Social Sciences and Humanities Mahidol University

บทนำ

ด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยี เศรษฐกิจของสังคมไทยและสังคมโลกที่มีอิทธิพลต่อมนุษยชาติ การบูรณาการบริบทต่างๆ เพื่อปรับตัวให้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบทั้งในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจากภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องมาจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ผลกระทบการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจากภายในประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัย การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ บริบทความขัดแย้งทางการเมือง ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ แนวโน้มภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึงระบบการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด และเขตการศึกษาพื้นที่ ประเทศไทยจึงต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (2560, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579)

กอปรกับรัฐบาลต้องการให้มีการปฏิรูประบบงบประมาณ เพื่อให้ระบบบริหารงบประมาณภาครัฐมีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยให้การจัดสรรงบประมาณมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล พร้อมทั้งได้น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักในการปฏิบัติเพื่อให้ประเทศมั่นคง ประชาชนมั่งคั่งอย่างยั่งยืน (2550, เว็บไซต์มูลนิธิชัยพัฒนา : เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่)

การจัดทำงบประมาณ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญ ของรัฐบาล ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อจัดสรรงบประมาณให้แก่ส่วนราชการทุกหน่วยงานตั้งแต่ ระดับกระทรวงถึงระดับท้องถิ่น โดยใช้กลไกของกลุ่มจังหวัดและท้องถิ่นเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ ให้เจริญรุ่งเรืองและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance – Based Budgeting : SPBB) ซึ่งสำนักงบประมาณได้นำเอาแนวคิดระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่เริ่มมีการนำมาใช้ตั้งแต่ศตวรรษที่ 21 มาปรับใช้กับการจัดทำงบประมาณของประเทศไทย โดย

คำนึงถึงความสำเร็จ ของงานตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาลเป็นหลักในการจัดการทรัพยากร ให้เกิดประสิทธิผล คำนึงและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และแนวคิดการกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบ โดยเพิ่มบทบาทของกระทรวง กรม ในการวางแผนการจัดการ การบริหารงบประมาณ และคำนึงถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีความคุ้มค่าต่อการกิจของภาครัฐและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ (ธิดารัตน์ สืบญาติ, 2563)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (สำนักงบประมาณ, 2558) รัฐบาลได้กำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เพื่อใช้แผนงานเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีจุดมุ่งหมายให้แผนงานบูรณาการทำหน้าที่เชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงานของส่วนราชการและกระทรวงต่างๆ เพื่อช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาความซ้ำซ้อนและการสิ้นเปลืองทรัพยากร รวมทั้ง ให้ความสำคัญกับการบูรณาการในระดับพื้นที่ระหว่าง ส่วนราชการ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การบูรณาการนโยบายด้านเศรษฐกิจสามารถบรรลุผลสำเร็จ ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผล

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2562 และ ตราพระราชบัญญัติเพื่อเป็นกฎหมายพื้นฐานด้านการพัฒนาระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ซึ่งเป็นหนึ่งในวาระการปฏิรูปที่สำคัญ เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานและทิศทางการพัฒนา อววน. ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศและ บริบทโลก รวมทั้งบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เป็นกลไกในการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และการเตรียมความพร้อมประเทศไทยสู่ศตวรรษที่ 21 (2562, นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570 และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2565) โดยบทบาทและความสำคัญของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นกลุ่มที่มุ่งการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่และพัฒนาท้องถิ่น มีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาตามความต้องการของท้องถิ่น บนพื้นฐานความเชี่ยวชาญตามศาสตร์และความเป็นเลิศของแต่ละมหาวิทยาลัยตามพันธกิจหลัก 4 ประการ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พร้อมทั้งกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 4 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง มีพื้นที่บริการครอบคลุม 77 จังหวัด ทั่วประเทศ แบ่งออกเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มรัตนโกสินทร์ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ (2561, ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 -2579)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ (Knowledge) การบริหารจัดการทางการเงิน (Financial Management) การบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) และประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (Effectiveness of Integrated Budget Management) ของสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในฐานะกลไกสำคัญ เป็นหัวรถจักรของการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะ New Growth Engines เพื่อรองรับการขับเคลื่อนนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่งตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศที่แตกต่างกันตามผลงาน (Performance) และศักยภาพ (Potential) ของสถาบันแต่ละแห่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของบุคลากรกองนโยบายและแผน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ของกระทรวง และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี
3. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการองค์กรของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏตามเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน พันธกิจ และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย
4. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามมิติยุทธศาสตร์ (Agenda) มิติกระทรวง/หน่วยงาน (Function) และมิติพื้นที่ (Area)
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ การบริหารจัดการทางการเงิน การบริหารจัดการองค์กร และประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

ขอบเขตของการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ การบริหารจัดการทางการเงิน การบริหารจัดการองค์กร และประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ 2 ด้าน ดังนี้ 1) องค์ความรู้เกี่ยวกับงบประมาณ 2) กระบวนการจัดทำงบประมาณ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อศึกษาระดับองค์ความรู้ของบุคลากร กองนโยบายและแผน

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการทางการเงิน โดยใช้มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles ของ ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ (2544) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการทางการเงินของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ของกระทรวง และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการองค์กร โดยใช้หลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพ แนวคิด POLC ของ Bartol & Martin (1991) ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ด้าน คือ 1) การวางแผน 2) การจัด

องค์การ 3) การเป็นผู้นำ 4) การควบคุม เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน พันธกิจ และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

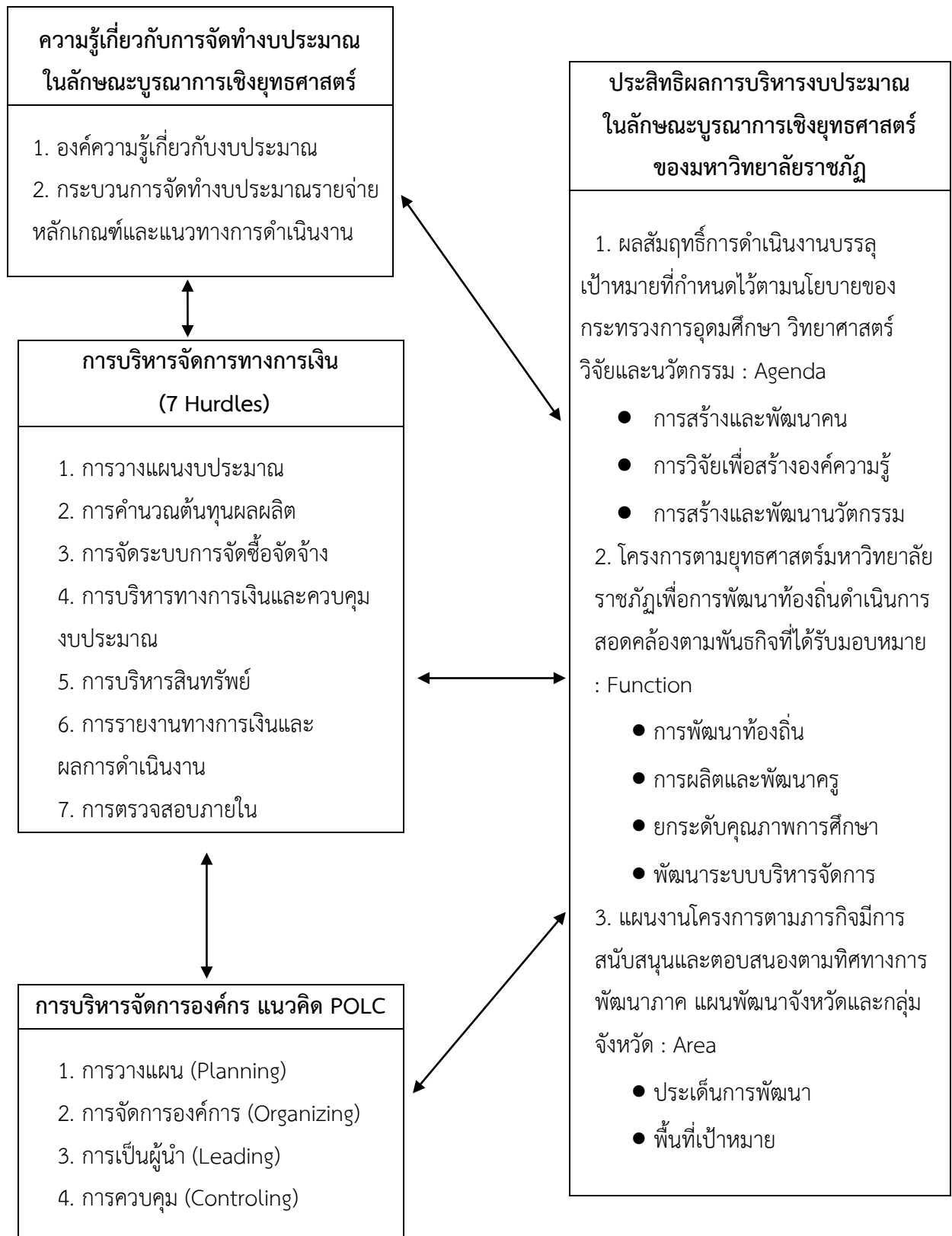
นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการทางการเงิน และปัจจัยด้านการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งมีความเชื่อมโยงและส่งเสริมสนับสนุนกันในการดำเนินการแปลงยุทธศาสตร์ระดับชาติไปสู่การปฏิบัติงานระดับหน่วยงานได้ครอบคลุมทุกมิติ และส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งผลงานวิจัยจะสามารถนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผลสัมฤทธิ์ที่ได้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายสำคัญของรัฐบาลต่อไปให้เกิดเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

2) ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรกองนโยบายและแผนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 404 คน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง จำนวน 88 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 แห่ง จำนวน 124 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ 5 แห่ง จำนวน 61 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง 5 แห่ง จำนวน 48 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันตก 4 แห่ง จำนวน 27 คน และมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ 5 แห่ง จำนวน 56 คน (ฐานข้อมูลจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง, 12 มกราคม 2563) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม คือบุคลากรกองนโยบายและแผน จำนวน 201 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏตามกลุ่มภาคที่มีพื้นที่ไม่ทับซ้อนกันทั้งหมด 6 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น

3) ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเฉพาะสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันตก และมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ และระยะเวลาที่ใช้ทำการวิจัยช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม 2563

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทฤษฎีความรู้ การบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการองค์กร และประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏผู้วิจัยได้นำมา กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นบุคลากรกองนโยบายและแผนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง จำนวนรวมทั้งสิ้น 404 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม คือ บุคลากรกองนโยบายและแผน จำนวน 201 คน โดยวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่กำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจ ในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% และเลือกใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างแต่ละระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ได้แบ่งเก็บข้อมูลตาม กลุ่มภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีพื้นที่ไม่ทับซ้อนกันทั้งหมด 6 กลุ่ม

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะคำถามปลายปิด (close – ended question) ชนิดตรวจสอบรายการ (check list) และแบบมาตราวัด (rating scale) 5 ระดับ (มากที่สุด/มาก/ปานกลาง/น้อย/น้อยที่สุด) ตามแบบของ Likert Scale (Likert, 1970) และเป็นคำถามแบบปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้งนี้ ลักษณะของเครื่องมือหรือแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และระยะเวลาการปฏิบัติงานจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 24 ข้อ โดยเกณฑ์การให้คะแนนตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน สรุปเป็นคะแนนจำนวนข้อถูกและข้อผิด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ โดยใช้มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles จำนวน 36 ข้อ แบ่งคำถามออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และด้านการตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการบริหารจัดการองค์กรของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้การบริหารจัดการสมัยใหม่ แนวคิด POLC จำนวน 20 ข้อ แบ่งคำถามออกเป็น 4

ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน (Planning) ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) ด้านการเป็นผู้นำ (Leading) และด้านการควบคุม (Controlling)

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 20 ข้อ แบ่งคำถามออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านมิตียุทธศาสตร์ (Agenda) ด้านมิติกระทรวง/หน่วยงาน (Function) และด้านมิติพื้นที่ (Area)

ลักษณะคำถามในส่วนที่ 3 – 5 เป็นคำถามแบบสเกลของลิเคิร์ต (Likert Scale) ใช้ข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ

สำหรับการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ใช้หลักเกณฑ์แต่ละช่วงเท่ากัน (Class Interval) สามารถคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ได้ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยแต่ละระดับห่างกัน 0.8 และกำหนดความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21- 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41- 4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61- 3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81- 2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00- 1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 6 เป็นคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้ดำเนินการหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหา และวัตถุประสงค์ และนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Cogruence : IOC) ถ้า IOC ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า 0.05 จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC สูงกว่าหรือเท่ากับ 0.50 มาใช้ปรับปรุงข้อคำถามให้สมบูรณ์ถูกต้องและตรงตามเนื้อหาที่กำหนดตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.5 ตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป SPSS หาค่าทางสถิติโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงจะสรุปได้ว่าแบบสอบถามนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างจากแนวคิดทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ และปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การตรวจสอบจริยธรรมในการวิจัย การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในคนตามกฎระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อให้เป็นมาตรฐานสากล และถูกต้องตามกระบวนการก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1) ขออนุญาตในอนุญาตในการแจกแบบสอบถามจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลแบบสอบถามที่กองนโยบาย และแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

2) ช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูลการวิจัย เริ่มตั้งแต่ 1 สิงหาคม – 30 กันยายน พ.ศ. 2563 รวมระยะเวลา 2 เดือน

3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้กลับมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ หากมีข้อผิดพลาดจะทำการเก็บข้อมูลใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาจจัดลำดับและลงรหัสข้อมูล โดยข้อมูลที่ได้นั้นใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล

5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้อาจจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ และแปลงข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาเป็นรหัสตัวเลข พร้อมกับบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window (Statistical Package for the Social Sciences)

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าสถิติประเภท ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามของข้อมูลประชากรศาสตร์

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป (หรือข้อมูล 2 ชุดขึ้นไป) ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เนื่องจากระดับของตัวแปรที่ใช้เป็นระดับอันดับภาคชั้น และสามารถคำนวณได้ทั้ง ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ +1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึง การมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย สำหรับการพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยทั่วไปอาจใช้เกณฑ์ดังนี้ (Hinkle D. E. 1998, หน้า 118)

ค่า (r)	ระดับของความสัมพันธ์
0.91 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.71 - 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.51 - 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.31 - 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 - 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์

เครื่องหมาย (+, -) หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะบอกถึงทิศทางของความสัมพันธ์
ดังนี้

(r) มีเครื่องหมายบวก (+) หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย)

(r) มีเครื่องหมาย - (ลบ) หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้าม (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง ตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะมีค่าต่ำ)

ยกเว้นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางชนิดที่มีลักษณะ $0 \leq r \leq 1$ ซึ่งจะบอกได้เพียงขนาดหรือระดับของความสัมพันธ์เท่านั้น ไม่สามารถบอกทิศทางของความสัมพันธ์ได้

ในส่วนของการถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากคำตอบที่ได้รับ

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ การบริหารจัดการทางการเงิน การบริหารจัดการองค์กร และประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรกองนโยบายและแผนกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง จำนวน 201 คน ผลการวิจัยมีข้อค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 201 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 73.60 มีอายุระหว่าง 40 – 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.36 มีระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 52.20 อาชีพปัจจุบันตำแหน่งบุคลากรกองนโยบายและแผน คิดเป็นร้อยละ 71.10 และมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน มากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.70

2) ผลการศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์ของบุคลากรกองนโยบายและแผน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของบุคลากรกองนโยบายและแผน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีระดับคะแนน 9 – 16 คะแนน จากคะแนนเต็ม 24 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.17 และมีระดับคะแนน 17 – 24 คะแนน เพียงร้อยละ 34.83 ที่มีความรู้อยู่ในระดับสูง โดยความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ด้านที่ตอบถูกมากที่สุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับงบประมาณ และด้านที่ตอบผิดมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการจัดทำงบประมาณ

3) ผลการศึกษาระดับการบริหารจัดการทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ของกระทรวง และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles ประกอบด้วย (1) ด้านการวางแผนงบประมาณ (2) ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต (3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ (5) ด้านการบริหารสินทรัพย์ (6) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (7) ด้านการตรวจสอบภายใน ซึ่งบุคลากรกองนโยบายและแผน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการปฏิบัติในด้านการวางแผนงบประมาณ (Budget Planning) และด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ (Financial Management and Budget Control) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4) ผลการศึกษาระดับการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏตามเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน พันธกิจ และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏตามเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน พันธกิจ และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้

หลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพตามแนวคิด POLC ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ด้าน คือ (1) ด้านการวางแผน (2) ด้านการจัดองค์การ (3) ด้านการเป็นผู้นำ (4) ด้านการควบคุม ซึ่งบุคลากรกองนโยบายและแผน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านการควบคุม (Controlling) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผน (Planning) ด้านการเป็นผู้นำ (Leading) และด้านการจัดการองค์การ (Organizing) ตามลำดับ

5) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารจัดการองค์การ และประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ การบริหารจัดการทางการเงิน การบริหารจัดการองค์การ และประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ อาจกล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ประกอบกับผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการงบประมาณในทุกขั้นตอน และมีการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบภายใต้หลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักความสำนึกรับผิดชอบ หลักความเสมอภาค หลักคุณธรรม และหลักประสิทธิผล ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการทางการเงินมีมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles เป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการบริหารจัดการองค์การ โดยมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน มีกระบวนการทำงานเป็นฟันเฟืองในการขับเคลื่อนทุกขั้นตอนตั้งแต่กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำ และการควบคุม ทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1) การบริหารจัดการงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles เป็นหลักการบริหารงบประมาณระบบใหม่ในการบริหารงบประมาณและติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ พบว่าบุคลากรกองนโยบายและแผนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้การบริหารจัดการงบประมาณยังไม่สะท้อนภาพรวมบนฐาน ความเป็นจริง การจัดสรรงบประมาณยังไม่สอดคล้องกับภารกิจแผนงานและนโยบายที่เกี่ยวข้อง และ ยังขาดระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานในการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ จัดทำเป็นระบบกลางของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง เพื่อให้เป็นหลักการและรูปแบบเดียวกัน และผู้บริหารควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรในทุกระดับ ให้ตระหนักถึงวินัยการเงินการคลังของรัฐ และให้ความรู้บุคลากรด้านมิติผลงานเชิงยุทธศาสตร์ รวมถึงควรกำหนดนโยบายและวางแผนกลยุทธ์ให้

ครอบคลุมกิจกรรมการตรวจสอบภายในที่เกี่ยวข้อง มีการตรวจสอบและติดตามอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงระบบให้มาตรฐาน

1.2) การบริหารจัดการองค์กร ภายใต้แนวทางการจัดทำงานงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่งกระจายอยู่ทั่วภูมิภาค และมีสำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือในด้านต่างๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏยังขาดความร่วมมือกันในการบูรณาการการทำงานเชิงพื้นที่กับหน่วยงานภายในและภายนอกส่วนราชการอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วม วางแผน กำกับและติดตามการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยการบูรณาการศาสตร์วิชาองค์ความรู้และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ มีอัตลักษณ์โดดเด่นในสาขา/วิชาด้านต่างๆ ของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดและตรงกับความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ ทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ ระดับภาค จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และท้องถิ่น

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประเด็นการบริหารจัดการทางการเงิน การบริหารจัดการองค์กร และประสิทธิผลการบริหารงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในเชิงนโยบายและเชิงการนำไปปฏิบัติ เพื่อจะได้ข้อมูลที่มีความละเอียดมากขึ้น และสะท้อนมุมมองระดับผู้บริหารในการจัดทำงานงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งจะสามารถนำไปจัดทำเป็นข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ให้มีระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผล จะทำให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์อย่างมาก

2.2) ควรมีการศึกษากลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งระดับชั้นเป็น กลุ่มภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ เพื่อจะได้ข้อมูลด้านศักยภาพและสภาพปัญหาในเชิงพื้นที่ในการบริหารจัดการงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ จะทำให้ผลการวิจัยมีความละเอียดครบถ้วนมากยิ่งขึ้นและสามารถจัดทำเป็นข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ได้สอดคล้องกับความเป็นจริงในบริบทของแต่ละภาค

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2562). นโยบายและยุทธศาสตร์
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 - 2570 และ
แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 - 2565.
<https://www.mhesi.go.th/home/index.php/aboutus/stg-policy/930-2563-2570>
- ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.). (2562). ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) (ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ
- เอกสารเผยแพร่. เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่. (2550). เว็บไซต์มูลนิธิชัยพัฒนา.
<https://www.chaipat.or.th/publication/publish-document/sufficiency-economy.html>
- ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร. (2563). บทบาทและความสำคัญของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏในการขับเคลื่อนประเทศ
- นันทนิตย์ นวลมณี. (2560). เอกสารวิชาการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมสนับสนุน
การดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ เรื่องการเปลี่ยนแปลงของระบบงบประมาณ.
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- เดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา. (2557). เอกสารวิชาการส่วนบุคคล เรื่องระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
ตามยุทธศาสตร์ ตามหลักนิติธรรม. สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- สมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ. (2559). เอกสารวิชาการส่วนบุคคล เรื่องหลักนิติธรรมกับการบริหารงบประมาณ
วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2544). มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles กับการจัดทำ
งบประมาณระบบใหม่. กรุงเทพฯ : ซีระฟิล์ม แอน ไซเท็กซ์

กองพัฒนาคุณภาพ. (2552). เรื่อง การจัดการความรู้ในหน่วยงานของมหาวิทยาลัย. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาษาต่างประเทศ

Nonaka,kujiro and Takeuchi,Hiroataka. (2000), Classic work : Theory of Organizational
Knowledge Creation. In Morey,D.,Maybury, M.T. and Thuraisingham, B.M.
Knowledge Management : Classic and Contemporary Work .Mass. : The MIT Press.

Brian Quinn, J. (1993), "Managing the intelligent enterprise: Knowledge &
service-based strategies", Planning Review, Vol. 21 No. 5, pp. 13-16.
<https://doi.org/10.1108/eb054432>